

DIARI DE SESSIONS DEL
PLE
DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 770-1987

Fq.Con.núm. 33/27

IV legislatura

Any 1995

Núm. 12/Fascicle 1

Presidència
de la Molt Honorable Sr. Joan Huguet i Rotger

Sessió celebrada els dies 24, 25 i 26 d'octubre del 1995

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PUNT ÚNIC: Debat sobre l'acció política i de Govern.

354

Punt únic: Debat sobre l'acció política i de Govern.

EL SR. PRESIDENT:

Bon dia, senyores i senyors diputats. Començam aquesta sessió plenària en tom al debat sobre l'acció política i de govern, que durà a terme en primera intervenció el Molt Honorable President de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Per tant, té la paraula el Sr. Cristòfol Soler, Molt Honorable President de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

EL SR. PRESIDENT DEL GOVERN (Cristòfol Soler i Cladera):

Sr. President, senyores diputades, senyors diputats:

Vuitanta-nou dies han transcorregut d'ençà de la compareixença d'investidura davant el plenari d'aquest Parlament, com a resultat de la qual la Cambra m'atorgà la confiança política per ser proclamat president de la Comunitat Autònoma.

No opinaré -ans el contrari- que és un temps curt per fer avui un debat de política general, malgrat que tota investidura és, per definició, un macro-debat de política general. No ho és, perquè proclam la necessitat de tenir acurada observança dels reglaments quan no hi ha assentiment unànime en contrari. I no ho és tampoc, perquè la delicada tasca que ens està confiada a legisladors i Govern s'ha de nodrir constantment del debat polític, sobretot en els primers compassos de la legislatura.

Cal que arribin a les institucions d'autogovern tota casta de preocupacions ciutadanes, i que hi arribin com més aviat millor per assolir la normalitat de la vida política de les Illes Balears. Atès que tres mesos després de la investidura l'actuació de l'executiu que presideix es troba ben encaminada dins els límits de la normalitat de funcionament, l'oportunitat d'avui pot suposar l'assoliment definitiu d'aquesta normalitat amb la qual desig que es desenvolupi el treball parlamentari, i tota la vida política de la Comunitat Autònoma.

A ningú no li passa per alt que torn a comparèixer per debatre l'estat de la Comunitat quan som ben a prop dels primers cent dies de Govern. Crec, idò, que és prou oportú que ajuntem totes dues circumstàncies, i que avui desenvolupem unes sessions parlamentàries que ultrapassin els deures estrictes que marquen les previsions reglamentàries de la cambra respecte dels debats anuals de política general, per oferir també els nostres parers polítics sobre el que han estat els primers cent dies del Govern que m'honor a presidir.

Si els debats de política general sempre resulten cabdals pel que fa a l'interès de l'opinió pública, no dubtin que també creen expectació ciutadana els balanços dels primers cent dies.

Doble és, per tant, la importància de les sessions d'aquests dies. M'avanç a dir que hi venc, senyores i senyors diputats, per obrir camins de contrastos d'opinions i per situar de bell nou la tasca política autonòmica allà on cal que romangui: en l'elaboració dialogada de programes polítics sotmesos al sedàs de la pluralitat i les majories dins el marc del normal funcionament de les institucions democràtiques.

Començaré per explicar davant aquesta cambra que, durant aquests mal comptats cent dies, m'ha preocupat llargament arribar a la definició precisa de quin és l'estat, ara mateix, de la nostra autonomia i de la nostra Comunitat. No estic parlant de quin és el panorama general, perquè aquesta radiografia de cos sencer vaig exposar-la en el discurs d'investidura. Allà feia un reconeixement pam a pam de la nostra situació més immediata. El que m'ha preocupat de llavors enea és trobar la definició de quin era el nostre estat, no quina era la llista de mancances, necessitats, èxits o desencerts.

Inesperadament, la definició, l'he trobada, després d'un ric i apassionat pelegrinatge pels pobles de Mallorca, Menorca i Pitiuses, escoltant presidents de consells insulars i batles de pobles grans i petits, de corporacions d'un signe polític o d'altre.

La paraula clau de la meva definició és una: esperança. Esperança ferma i tossuda en la tasca i les obligacions de procurar un model de vida millor. Una esperança entusiasmadora, malgrat tot, d'anar fent país. No hem viscut un estiu fàcil. Tampoc la resta de l'Estat no ha gaudit d'un estiu fàcil; i no obstant això, senyores i senyors diputats, els pobles de les Illes Balears estan farcits d'esperança col·lectiva, de disposició d'ànim per construir els fonaments d'una legislatura autonòmica -i d'uns mandats municipals- que tot just s'han encetat.

Comprovar poble a poble i Consell a Consell que els representants de l'Administració local de les Balears no han perdut la confiança ni la fe en les nostres institucions d'autogovern, m'ha fet descobrir l'estat actual de la nostra Comunitat. A la vegada, tots ells m'han confirmat en el convenciment personal que els polítics tenim el deure inajornable de portar a terme totes les nostres conviccions i promeses polítiques, sobretot si hem acceptat compromisos legislatius i obligacions executives per confiança de les majories.

Senyores i senyors diputats, les Illes Balears són un poble que pot estar dolgut i pot estar insatisfet, però comparteixin amb mi que és a la vegada un poble esperançat. Que és ben viu i que té dret a la il·lusió.

Quines eren les qüestions troncals que formaven la meva radiografia de Comunitat en començar la tasca de govern, i quines són ara les passes donades en funció d'aquell diagnòstic? Ho recordaré:

Identitat institucional; identitat socioeconòmica sota premisses d'actuació sostenible; identitat cultural; i, en quart lloc cohesió social. Aquests quatre grans eixos orienten la tasca política que hem iniciat des del Govern aquests primers mesos, i per mitjà d'aquests oferiré la meua visió de l'estat de la Comunitat. Tanmateix, però, no desenvoluparé les explicacions per l'ordre en que he esmentat les qüestions troncal. En aquesta ocasió vull començar l'anàlisi pel caire social de la cohesió.

Senyores i senyors diputats: sovint els estudis econòmics i els informes de situació ens assabenten que les Balears som una Comunitat rica i de renda per càpita capdavantera en el conjunt de l'Estat. També ens distingim per haver començat a preocupar-nos pel desenvolupament sostenible, o per la nostra orientació envers la qualitat de vida. En definitiva, tendim a creure que pertanyem a una societat benestant. Però res d'això no adquireix autèntica dimensió, si no mostrem sensibilitat per fer política social. Justament per aquesta raó, avui vull obrir el meu discurs referint-me a les necessitats de política social.

Estalonats en tots els importants precedents acumulats en legislatures anteriors, ara creim necessària la formulació d'una política social que aprofundeixi i reforci l'acció del Govern. La política social, situada en un mínim de rigor metodològic, s'ha de plasmar a mig i llarg termini. La legislatura actual és, de fet, el marc general en que se desenvoluparà. Sembla inadequat, per tant, exposar mesures a curt termini, sense més abast que l'efecte de xoc immediat d'aquestes.

Vull dir que la proposta de política social té vocació de legislatura i té vocació estructural. No obstant això, anunciï que, per a l'exercici de 1996, aquesta política social incidirà en la promoció d'un pla d'habitatges i en un pla de formació ocupacional, com a dos instruments d'acció posats a disposició d'una política social d'abast general. No cal dir que també continuarem amb l'aplicació del suport transitori comunitari, per esmentar una acció puntual de gran actualitat ara mateix a les Balears, que, a un any vista de la seva aplicació, serà ben prest susceptible de les primeres avaluacions, conjuntament amb els consells insulars.

Dins el quadrienni, ens proposam diverses línies d'actuació en habitatges socials, amb una promoció al voltant de 1.500 habitatges i 8.000 milions d'inversió, encara que no podem oblidar l'aspecte de la disponibilitat de sol, ni tampoc l'adequació del sol de que es disposi al nou Pla d'habitatges que ara prepara l'Estat per al trienni 1996-99. Naturalment, aquestes promocions de protecció oficial en règim especial aniran destinades a famílies amb ingressos inferiors a 2'5 vegades el salari mínim interprofessional. El promotor en serà l'Ibavi, i el 70% de les promocions seran en règim de propietat, i la resta (el 30%), en règim de lloguer. Val a dir també que la política de l'Ibavi no s'acaba després de realitzada una promoció immobiliària, sinó que això s'acompanya amb plans d'ajuda d'assistents socials que presten un servei a les famílies beneficiades per l'oferta d'habitatges en els casos que calgui.

Dins aquest marc de legislatura, tindran caràcter finalista les promocions d'habitatge juvenil, amb prioritat per als joves menors de 30 anys, estudiants i treballadors joves.

En els pressuposts de 1996, s'executarà una quarta part del programa, és a dir, una inversió de 2.000 milions de pessetes. També en aquesta anualitat, continuarem amb la política de promoció d'habitatges en el medi rural, per tal de protegir l'assentament de la població en el lloc habitual de residència o d'origen. No cal dir, com vostès saben, que una part d'aquestes habitatges en règim especial s'oferiran a minusvàlids.

Pel que fa a la formació ocupacional, també l'any 96 serà una anualitat d'avanços. No m'allargaré a explicar-los la importància extraordinària de la formació ocupacional, ateses les orientacions que formulen els organismes comunitaris per tal d'establir una política de formació professional de la Unió Europea. El que sí vull recordar a la cambra és que, dins dels eixos generals de la Unió Europea, s'hi destaquen: Primer: els anomenats Mares Comunitaris (que recullen els objectius estructurals), segon: les iniciatives comunitàries, i tercer: els programes específics.

A partir d'aquest panorama, el Govern pretén desenvolupar l'Objectiu 3, l'horitzontal per a Balears, per tal de combatre l'atur de llarga durada i facilitar la inserció professional dels joves i de les persones exposades a l'exclusió del mercat laboral. Desenvolupar també la Iniciativa "Horizon", destinada a la millora de les possibilitats d'ocupació de les persones minusvàlides, com també d'altres grups desfavorits. Desenvolupar la Iniciativa "Youthstart", destinada a afavorir la integració en el mercat de treball de joves menors de 20 anys que no tenen qualificació suficient per accedir a un lloc de feina. I com a tercer front, desenvolupar la Iniciativa "Now", destinada a fomentar la igualtat d'oportunitats entre homes i dones en el món de l'ocupació i la formació professional. En el quadrienni, la nostra inversió com a Comunitat en matèria de formació ocupacional generarà una inversió global de 8.000 milions de pessetes.

La política d'acció social també coneixerà pròximament l'elaboració i aprovació per part del Govern d'un reglament de desenvolupament de la Llei d'acció social de 1987, que reculli totes les normes aprovades fins ara; al mateix temps, que fixi en un marc general totes les actuacions a desenvolupar en matèria d'acció social. S'hi preveuran també tots els canals de participació de les entitats ciutadanes i de coordinació amb els consells insulars i els ajuntaments.

Pas ara a desenvolupar la identitat institucional. Esdevenir, en tant que Govern i en tant que Parlament, instruments capdavanters de reivindicació autonòmica, és un compromís proclamat des del primer dia com a president de la Comunitat Autònoma. Ni tan sols el rebuig a les Corts Generals de la proposta de reforma estatutària faran desistir aquest president de les conviccions més profundes, ni minvaran la tasca d'enfortiment que consider necessària i justa, en el doble eix Madrid-Palma, Govern- consells insulars.

Si bé hem de reconèixer que el text del 91 no ha nascut, l'autonomia, senyores i senyors diputats; l'autonomia de les Illes Balears és viva i ens pertany. Aquesta no ha mort. Mentre gaudirem d'autonomia, posseïrem totes les raons per continuar dialogant i reivindicant un reconeixement d'autogovern més

ampli, profund i a l'alçada de les característiques que, de fet, conformen els nostres drets històrics i socials.

Potser els ciutadans de les illes Balears pensaran que s'ha perdut una batalla; que adverteixin, però, que l'autonomia és una realitat que conservam dins la mà, que ens pertany irreversiblement, i que hi hem de continuar treballant amb tenacitat. Tal vegada, el que ha succeït és que les forces parlamentàries de les Balears no hem sabut adonar-nos de l'estratègia més raonable per actuar en matèria de reivindicació estatutària. Expositat d'una manera il·lustrativa, aquest Parlament s'ha avesat a escometre l'aprofundiment de l'autonomia mitjançant la mecànica de les majories numèriques, quan potser el comportament eficaç hauria estat el consens.

Permetin que entri en detalls sobre aquesta reflexió. La història dels treballs parlamentaris d'aquesta cambra, en qualsevol legislatura que considerem, ha estat una història que ha acabat sempre en l'assoliment d'una proposta de reforma general de l'Estatut o de proposicions de llei d'assumpció de noves competències per a Balears acordades per les majories. En aquests casos, sempre hi ha havia algun grup que no hi venia d'acord, en tot o en part, i les reclamacions de la cambra eren enviades a les Corts Generals amb qualche vot discrepant. Mai no hem fet realment un treball de consens, un treball que, amb independència de l'abast de l'acord, vingués estalonat en la unanimitat general de la cambra. Apel a tots els grups a practicar l'aproximació.

Això és el que crec que ens cal tenir en compte. Qualsevol passa endavant en favor del reforçament autonòmic reclama indispensablement el consens. Hem de cercar, idò, millores consensuades, i procurar d'obtenir allò en què tots estem d'acord, maldament iniciem aquest camí amb coses petites o d'escassa significació autonòmica. Això és el que jo sovint anomeno -si em permeten l'expressió planera- la "pràctica de l'aproximació", que pressuposa que hem d'avançar i només avançar en allò en què assolirem consens general de tots els grups parlamentaris. I això, senyores i senyors diputats, és el que vull potenciar-los avui.

Anirien molt errats, idò, aquells que pensin que una autonomia millor, un Estatut de major abast competencial, es guanya només treballant per mitjà de les institucions, talment com si fos una responsabilitat de polítics per a polítics. Quan a les Balears ens vam assabentar que la proposta del 91 de reforma de L'Estatut no prosperaria al Congrés, vaig sentir el mateix desencís que el de qualsevol ciutadà. A la vegada, però, em vaig adonar que els esforços polítics i institucionals no són suficients, si no vénen acompanyats d'una autèntica sensibilització social, en el cor mateix de la ciutadania. Ens pertoca fer, idò, en el bell mig del debat sobre la Comunitat, una reflexió sincera i ponderada d'autocrítica general, d'abast polític, però alhora cívica.

Malgrat les demostracions lloables de consciència pro autonòmica d'entitats i col·lectius de les nostres Illes, potser els partits polítics, com a agents d'opinió, no hem sabut encomanar la il·lusió als ciutadans. Sé que els habitants de les nostres illes gaudeixen de consciència autonòmica, però, estam segurs que n'hi ha abastament? Tal volta els partits i els grups parlamentaris hem romàs massa preocupats per lluitar per una millora jurídica de l'autonomia, però no hem provocat o no hem

deixondit de bon de veres l'interès i la mobilització de la consciència ciutadana. Sembla com si tots haguéssim contemplat un afer d'aquesta importància com si fos una qüestió de gabinet, de les altes esferes de la classe política.

Per això mateix, jo, en nom del meu Govern i ateses les cotes de responsabilitat capdavantera que ens pertocuen, anunciï una crida per portar la consciència autonòmica a tot arreu, de manera que puguem aconseguir, en front d'observadors exteriors, una vitalitat social creixent i compacta, amb la qual escalonar les accions polítiques. I fer veure també que sentim l'autonomia balear com a mitjà d'expressió de la identitat substancial del nostre ésser col·lectiu. Propòs, en conseqüència, motivar un nou tarannà, capaç de sortir dels marges dels partits i els grups parlamentaris, i capaç d'estendre's civilment.

Abans d'entrar en altres qüestions del meu discurs, permeti'm que sintetitzi l'explicació que he fet. Les pautes, per tant, serien les següents:

Primer: despertar major grau de consciència autonòmica entre la població, que malgrat que s'hi detecta, no n'hi ha abastament.

Segon: aprofundir en les possibilitats de l'Estatut vigent i portar a les darreres conseqüències els pactes autonòmics del 92.

Tercer: desplegar el paper autonòmic dels consells insulars, com a via de doble efecte: augmentar la consciència autonòmica i cohesionar les illes internament.

I quart: practicar l'aproximació política permanent.

Tots som cridats a construir una obra d'aquesta envergadura: entitats cíviques, sindicats, mitjans de comunicació, partits, associacions empresarials, veïnals, etc. Tot allò que hi acumulem, esdevindrà palanca d'impuls d'aquells altres aspectes institucionals i polítics de treball en favor d'un marc estatutari més ambiciós i competencialment més satisfactori.

Ara com ara, per tant, les expectatives de reforçament autonòmic es troben marcades en els pactes autonòmics de 1992. A ells, ens hi abocarem decididament. El panorama és bo. S'han recordar les recents entrevistes amb responsables ministerials, entre elles, la recent visita del Ministre d'Administracions Públiques, Sr. Joan Lerma. No obstant això, que ningú no pensi que la feina de la nostra autonomia només cal que incideixi en les reclamacions de competències. En frustraríem l'abast, si ens aturàvem aquí. Res no serà complert, si no la cohesionam internament. Aquest pensament, ja el coneix la Cambra. No hi insistiré; però em pertoca assabentar

les senyores i senyors diputats que, en aquests tres mesos, no hem estat de mans plegades.

Personalment, he retut visita als consells insulars de Menorca, Mallorca i Eivissa i Formentera. Les converses han girat principalment al voltant del procés de transferències. La Comissió Tècnica Interinsular ja s'ha posat en marxa, i de la primera sessió, n'ha sortit el calendari de prelació, fixat en dues etapes per a la legislatura. En un primer tram s'estudiaran les transferències d'agricultura, ramaderia i pesca, ordenació turística i menors. En el segon, vindran transports de viatgers i mercaderies per via terrestre, cooperatives i cambres agràries.

Ara bé, el meu Govern pensa que no basta amb el compliment de la lletra del programa electoral del meu partit, ni amb l'observança de la meua declaració d'investidura en matèria autonòmica. La cohesió que cercam per a aquesta legislatura és alguna cosa més fonda que tramitar promeses. Es tracta de practicar la col·laboració permanent amb els consells insulars, una col·laboració que no ha de ser una simple mecànica administrativa, sinó que implica atenció directa de la Presidència de la Comunitat Autònoma amb cadascun dels consells i les illes que representen. Mentre no puguem arbitrar un sistema de coordinació interinsular, vull que sigui el propi President de la Comunitat qui assumeixi aquesta tasca, per la qual cosa comunic al Parlament que em compromet a desenvolupar una política de relació, encontre i diàleg permanents amb els presidents insulars. Sens dubte, el seguiment dels processos de transferències serà l'aspecte capital d'aquest nou àmbit de cohesió interinsular. A més, aquesta política vetllarà en tot moment per la coordinació, informació i cooperació de les accions que desenvoluparà el Govern balear a cadascuna de les illes de la Comunitat particularment considerades.

D'altra banda, l'enfortiment autonòmic no és per al meu Govern un concepte endogen, pel que fa a la cohesió interna. Ni tan sols és un concepte de singularització de les Balears en el context de l'Estat de les autonomies. L'enfortiment també és una necessitat que ens hem de marcar dins el nou mapa de l'Europa de les regions i de la Unió Europea. La nostra pertinença a la Unió Europea ha canviat sensiblement el marc de relacions polítiques en que ens movem. Les polítiques comunitàries es dissenyen i s'apliquen per a resoldre problemes similars, amb independència del país que se'n pugui beneficiar. Les Balears som una comunitat amb un alt nivell de vida i amb dificultat perquè la nostra veu s'esculti a Europa. Crec, per tant, que hem de fer comunes amb les altres illes mediterrànies les nostres reivindicacions i aportacions relacionades amb la construcció europea i el desenvolupament de la conca occidental.

És necessari crear una imatge per a les illes del Mediterrani que ens serveixi per rompre les idees estereotipades que ens tenen de nosaltres. És així que apostam per una política activa de cooperació, iniciativa, intercanvi, etc., en tot allò que són objectius i mancances comunes. Per a nosaltres el marc més idoni actualment és l'Imedoc (Illes de la Mediterrània Occidental), com a grup regional format per tres regions amb característiques bàsiques de població, dimensions, localització, nivell de vida, cultura, etc. bastant similars.

Altrament, la Presidència del Govern estudia ara la possibilitat de procedir a una reorganització administrativa per centralitzar tot el flux de relacions que ja hi ha entre l'Administració de la Comunitat i l'Administració comunitària, i a l'inrevés. Aquest canal que volem obrir tendria com a funció essencial la coordinació, unificació i projecció de la política comunitària en tot allò que afecta la nostra comunitat autònoma.

No voldria acabar la meua exposició en aquesta àrea institucional sense manifestar el meu desig que, d'aquí a finals d'any, s'arribi al consens per plantejar a aquesta cambra una proposta concreta per a la constitució de la Sindicatura de Comptes. Al mateix temps, pens que, l'any vinent, serà possible apropar postures per constituir també la Sindicatura de Greuges.

Identitat socioeconòmica. Abans de res, em permet de recordar que, des de la condició de president de la Comunitat, he mantingut reunions amb els agents econòmics i socials de les Balears. Aquest gest, per ell mateix considerat, no té una transcendència particular; en som conscient. Però és per a mi la prova de la voluntat de diàleg promesa durant la investidura.

En segon lloc, he de manifestar que, a partir de l'obertura de diàleg amb tota casta d'interlocutors, el meu Govern ha afrontat la qüestió de les àrees econòmiques des d'una triple finalitat: cercar la màxima austeritat corrent, no perjudicar la màxima inversió productiva i assolir una actuació amb sensibilitat mediambiental.

Com a exemple d'austeritat, hem iniciat un procés de dissolució d'algunes empreses públiques, no perquè fossin innecessàries, sinó perquè la situació ha evolucionat en certs casos i el més adequat era fer-les desaparèixer. Així succeirà amb els Serveis d'Aqüicultura Marina. I en un futur pròxim, amb l'Institut Balear de Serveis a la Joventut. La reducció d'un terç del nombre d'assessors del Govern també és una mesura encaminada a l'austeritat.

El nostre concepte d'identitat socioeconòmica per a les Balears connecta directament amb la política mediambiental. La imbricació de tots dos conceptes és palesa en els resultats d'una enquesta que ha realitzat el Govern recentment, i que posa de relleu l'alta sensibilitat social en aquestes qüestions. Més del 90% dels enquestats han manifestat que desitgen un model territorial qualitatiu, clarament acurat amb el manteniment dels valors naturals i mediambientals de les Illes. Aquesta dada de l'enquesta, la valoram, d'entrada, com una primera referència significativa d'allò que en el discurs d'investidura jo mateix deia en parlar de les directrius d'ordenació.

Recordaran les senyores i senyors diputats que llavors vaig dir que ens caldria un consens d'àmplia base social i

institucional sobre el model territorial a cada una de les Illes de la Comunitat. Idò bé, l'enquesta a què faig referència és ja una evidència real de la sensibilitat i de l'existència d'un acord tàcit en el si de la població de les Balears. Com podran deduir les diputades i diputats de la cambra, l'enquesta, d'altra banda, és també una realització concreta duita a terme en el compromís adquirit per assolir les directrius d'ordenació, entorn a les quals ens hem posat a treballar de bon començament.

Com hem plantejat la feina per assolir les directrius? En quatre grans etapes. La primera, d'anàlisi prèvia sectorial i social. La segona, amb la redacció de les hipòtesis del model territorial i subsegüent aprovació. Quant a aquesta redacció, el conseller d'Obres Públiques i Ordenació del Territori té el compromís de comparèixer davant la Comissió corresponent per donar compte del contingut. I quant a l'aprovació, pens que podem fixar-la cap allà el gener del 96. La tercera etapa és la presentació de l'avanç de directrius, i la data, al voltant del mes de setembre vinent. Per últim, la quarta etapa serà l'aprovació final de les directrius d'ordenació.

En termes generals, podem constatar que les futures directrius descansen sobre la idea de desenvolupament sostenible i la qualitat de vida. Però el cercle normatiu de defensa del territori no depèn sols de les directrius, que per elles mateixes representen un únic instrument. El mosaic és més ampli, perquè cal sumar-li bàsicament la Llei de costes i la Llei d'espais naturals, com també el projecte de Llei de sòl rústic que el meu Govern presentarà al Parlament.

No deixaré passar l'ocasió per referir-me breument als plans especials de desenvolupament de la Llei d'espais naturals. El Govern donarà prioritat a aquells que afecten zones que tenen demanda d'ús. Això suposa, a la pràctica, començar per: A l'Illa de Mallorca, sa Calobra. A l'Illa de Menorca, costa sud, específicament, el terme de Ciutadella; i a Eivissa i Formentera, ses Salines.

Altres previsions de medi ambient ofereixen una inversió per a 1996 de 750 milions de pessetes dins els plans de reutilització d'aigües residuals per escometre diversos projectes; així com el de reconduir la situació dels camps de golf que actualment tenen autorització per utilitzar aigües d'extracció. Això vol dir que aquests camps de golf han de passar, en un termini màxim de dos anys, a utilitzar aigües depurades.

Senyores i senyors diputats: pens que fruit de totes aquestes primeres actuacions és l'impuls que ha conegut darrerament la Comissió Balear de Medi Ambient, que ara viu uns moments de potenciació en favor de tota la tasca mediambiental que volem aconseguir.

Moltes d'altres, tanmateix, són les matèries que conflueixen en l'expressió "identitat socioeconòmica". Ens cal, per tant, fer una repàs als sectors econòmics.

La Conselleria de Turisme ja treballa en la redacció d'un segon Pla d'embelliment de les zones turístiques. Amb ell aplicarem el que anomenem "projectes de cirurgia urbanística", amb 1.000 milions de pessetes. A més, hem remès a la Cambra un projecte de Llei de modernització de l'oferta complementària.

Els POOT de Menorca i d'Eivissa i Formentera també seran instruments orientats a la mateixa finalitat bàsica de planificar amb sensibilitat mediambiental. El de Mallorca, que no està barrat a perfeccions, ja es troba en vigor. A l'hora de la seva aplicació pràctica, el Govern ha donat exemple amb l'esbucament de l'antiga residència de la Conselleria de Turisme a Cala Rajada i la posterior substitució per una plaça pública que ofereix una zona verda de 2.850 metres quadrats. Però, com molt bé saben les senyores i senyors diputats, sovint les lleis acompleixen la finalitat real del legislador quan de la seva aplicació en tenen cura Administració i administrats.

Per això, i pel que fa als POOT, és imprescindible recaptar activament la iniciativa privada per tal de promoure suggeriments a l'àmbit d'un POOT que els empresaris han estat els primers a reclamar. A més, cal implicar-hi ajuntaments, consells insulars i Administració central, promovent iniciatives i contribuint amb recursos financers per al desenvolupament òptim del pla. Puc comunicar a la cambra que els plans d'ordenació de l'oferta de Menorca i Eivissa i Formentera són pràcticament enllestits de continguts, i que l'aprovació inicial del de Menorca i el d'Eivissa i Formentera serà un fet el desembre d'enguany.

Fidels, però, a la importància que atribuïm a la formació professional, és oportú esmentar la recent inauguració, ahir mateix, de l'Escola d'Hoteleria i Turisme.

En resum: modernització de l'oferta complementària, aplicació dels POOT amb criteris d'esponjament i ampliació dels plans d'embelliment constitueixen la conducta política de l'acció del Govern en tot allò que té a veure amb les qüestions estructurals de l'aparell turístic de les Balears.

En matèries industrial i comercial, el Govern mantindrà una atenció especial en el procés d'aplicació del Pla de suport al comerç, el Pla de reindustrialització, el lliurament a aquesta cambra del Pla energètic i les polítiques de projecció i difusió de l'artesania.

En relació amb el Pla energètic, avanç que hem començat a estudiar la creació d'una Agència Balear de l'Energia, un ens de característiques semblants als que hi ha a altres regions i països. El seu objecte serà la investigació i desenvolupament de programes energètics, i desplegar programes d'assessorament i d'auditories energètiques, entre d'altres.

En matèria de política agrària, partim de les idees motrius de millorar les rendes, modernitzar les explotacions, i la conservació del medi natural. Ens proposam també incentivar que el sector de productes agrícoles s'agrupi, en una política comercial capaç de competir en els mercats locals. A més, obrirem una política d'assegurances agràries per al 96, que abastarà les assegurances agràries pròpiament dites i les assegurances contra la sequera.

Pel que fa a la conservació del medi, puc anunciar que el personal de Sefobasa que en temporada d'estiu atén la xarxa contra incendis forestals, ha passat fa pocs dies a desenvolupar tasques de reforestació i neteja de boscos. A tall d'exemple, s'ha començat a la zona d'Artà una campanya de plantació de 15.000 alzines, que duen a terme grups d'al·lots i al·lotes en programes de foment de lluita contra la desforestació.

Quines actuacions podem anunciar en matèria d'infraestructures? En carreteres tenim una previsió inversora de 20.000 milions de pessetes en noves obres i de 1.500 anuals per a conservació i millora de la xarxa actual. Aquests paràmetres són referits al quadrienni 96-99. Ara bé, dins els programes de l'any que ve, invertirem 6.250 milions en obra nova i 1.280 en conservació. Tot això, però, ho preveim al marge de l'eventual conveni que ara es negocia amb l'Estat, i que pot fer augmentar sensiblement les previsions esmentades.

En ports, dins el 96, invertirem 1.000 milions en millora i optimització. I en política hidrològica contemplam dues inversions estructurals ja aprovades: la planta potabilitzadora de Palma i el transvasament de sa Costera.

Acabat el repàs sectorialitzat, tancaré l'exposició amb unes valoracions d'anàlisi macro-econòmica. Totes les xifres que avui es fan públiques relatives a la situació econòmica de les Balears són positives. Punt més, punt manco, hi ha acord a dir que l'economia va ser l'any passat, i torna a ser-ho enguany, la més àgil de l'Estat espanyol. Fins i tot, es pot dir que pertanyem al grup capdavanter de les regions d'Europa, i per suposat, que creixem més que la mitjana europea. Ara bé, com a responsable polític em pertoca d'anar més enllà de les xifres, per veure quina realitat hi ha al darrera del creixement. Jo hi aportaré la visió del Govern, i ho exposaré en quatre punts.

En primer lloc, hem de dir que els creixements econòmics del 94 i del 95 no es fonamenten sobre el consum de territori, l'increment de l'oferta i, en definitiva, sobre la degradació del producte. Hi ha hagut un increment de la qualitat mitjana de l'oferta turística. També s'hi detecta un increment dels preus de l'allotjament turístic i, a més, no s'ha produït un creixement només en quantitat.

En segon lloc, el creixement del 94 i especialment el del 95 no descansa exclusivament en el turisme. És veritat que el turisme creix, i que creix molt; però la resta de sectors evoluciona bé, positivament. I això és satisfactori, tot i que hi ha subsectors que viuen una situació parcialment dolenta.

En tercer lloc, una visió més acurada de la realitat econòmica ens ajuda a detectar un creixement que presenta nombrosos casos d'increment de qualitat, d'imaginació, de creació i d'aportació de disseny.

Aquest bienni hi ha un creixement clar per a tots aquells empresaris de la sabata, la pell i la bijuteria que han apostat pel

disseny, i que actuen amb principis de dinamisme com a iniciativa privada.

Enguany també els hotels i allotjaments que han fet una aportació de zones verdes, d'oci, de llocs atractius, tenen un preu millor i veuen recompensada la seva elecció. Dit amb altres termes, aquest creixement té molt de premi als empresaris i agents econòmics que han triat una economia productiva, en lloc d'una economia especulativa.

En quart lloc, quan el teixit social s'interroga quina relació té aquest creixement amb ell, hi ha una resposta immediata: enguany hem arribat a baixar la taxa d'atur de les Balears a nivells inferiors al 8%. O sigui, que 27.000 persones es varen quedar fora del circuit de la producció i el món laboral. Encara són moltes, en termes absoluts, però anys enrera teníem 35.000 persones sense feina. Tot i estar lluny de l'horitzó ideal, la tendència ens ha de satisfer.

Les Illes Balears han presentat enguany una ocupació turística de quasi total capacitat dels allotjaments de maig-juny a octubre. Aquest nivell d'ocupació vol dir que no es pot créixer més. Així i tot, registram creixement d'ingressos perquè els visitants han pagat més per la seva estada. Ara bé: el nombre de visitants ha tocat sostre, i sembla que no hi ha més capacitat de places turístiques en temporada alta, perquè som un territori fràgil. Tenim un medi natural sensible. Per tant, ens cal la millora de la qualitat, via a través de la qual hem començat a orientar l'acció del Govern, pel que fa al creixement econòmic, el desenvolupament i la política territorial. El nostre punt d'equilibri està a compatibilitzar aquesta preservació amb el dret al creixement econòmic.

A la vegada, i com a ressort clau enmig de preservació i creixement, ens trobam amb el fet d'una insularitat que condiona la nostra estructura econòmica. Vetllar perquè aquest factor ineludible condioni de cada cop manco el desenvolupament econòmic, és l'objectiu estratègic que marca la proposició de Règim Econòmic i Fiscal Especial per a Balears. Per a tots els membres del Parlament és evident la transcendència d'un règim fiscal especial, fins al punt que ens ha de convidar a la practica de l'aproximació que estic defensant en el meu discurs.

Per tant, senyores i senyors diputats, llanç la meva esperança que es formi una comissió d'estudi Govern de l'Estat- Govern Balear que, tot partint de la necessitat de corregir els desavantatges de la insularitat, permeti d'assolir cotes graduals de consens general.

Senyores i senyors diputats: en aquest repàs que expòs davant la cambra, pas tot seguit a l'eix troncal de la identitat cultural, que ens clou el mosaic de la Comunitat. El compromís envers la cultura és una responsabilitat de qualsevol Administració, que tampoc el meu Govern no vol defugir,

perquè d'altra manera, no ajudaríem a millorar la Comunitat, a pesar que tinguéssim polítiques molt encertades o eficacíssimes en matèries de cohesió social, identitat institucional i identitat socioeconòmica.

Mentre que la identitat cultural es refereix a la personalitat d'un poble, la resta d'identitats no són privatives. Per això desitjam tenir sensibilitat per la nostra identitat pròpia, i que es manifesta amb una multiplicitat de formes d'expressió col·lectiva. La llengua només n'és una. Important, però una, al cap i a la fi.

Dit això, si creim que la llengua -qualsevol llengua-determina la identitat i personalitat d'un poble; i fins i tot que llengua és una forma d'expressió social, és evident que les Balears defensen la seva identitat quan es preocupen de la llengua pròpia. Sense renunciar a la cooficialitat constitucional i estatutària del castellà, una de les primeres decisions que hem pres afecten aquesta matèria. Per un triple convenciment: el personal, aquell que emana del programa electoral del partit que represent i per l'imperatiu moral que tenim tots de ser respectuosos amb la legalitat vigent en matèria lingüística.

L'evidència d'aquesta convicció ha pres forma ben aviat amb la creació de la Direcció General de Política Lingüística, una unitat administrativa que neix per executar el desplegament de la legislació lingüística derivada de l'article 3 de l'Estatut. En són ja, a hores d'ara, les seves atribucions: La planificació, organització, coordinació i supervisió del procés de fer normal l'ús de la llengua catalana a les Illes Balears; i l'elaboració i aplicació d'un pla de conscienciació social; entre moltes d'altres tasques.

Com a instruments d'actuació, la Direcció General disposarà dels serveis de l'Institut d'Estudis Balears, i de la Junta Avaluadora de Català. Paral·lelament, hi introduïm un Consell d'Assessorament Lingüístic de nova creació i la Comissió Interdepartamental per a la Normalització Lingüística, interna de la pròpia administració autonòmica.

Ara bé, la política lingüística sols és una part del programa de cultura, que reclama també la creació i millora de la infraestructura material, funcional i legal dels centres culturals, educatius i esportius. I, a més a més, la concreció de totes les competències educatives en aquesta legislatura i el desenvolupament d'una política educativa pròpia.

Com a conseqüència d'això, el Govern ha dissenyat un programa polític a accomplir en el proper quadrienni, però que es concreta en els pressuposts de 1996, el projecte de llei dels quals, per cert, serà lliurat a la Cambra la setmana que ve. Vull destacar una sèrie d'accions que constitueixen el nucli de la nostra política: Executar totes les previsions adoptades en favor d'una política lingüística per aconseguir el desplegament definitiu de la Llei de Normalització; construir un nou conservatori i crear una Biblioteca nacional de la Comunitat Autònoma; redacció d'un pla especial de promoció de les

escoles de música; definició del pla d'assumpció de les competències educatives; creació de l'Escola Balear de l'Esport; i presentació al Parlament de les lleis del Consell Social de la Universitat i de la Investigació i Desenvolupament (I + D).

Senyores i senyors: acabaré aquesta intervenció allà on l'he començada, i que havia anunciat amb l'expressió "cohesió social". Hi ha determinats aspectes que abans no he explicat i que convé recuperar-los en el darrer tram del discurs. Com ja vaig anunciar en el debat d'investidura, després ampliat a la Comissió d'Assumptes Institucionals per part de la vicepresidenta, tenim l'objectiu d'elaborar i aprovar el II Pla d'Igualtat d'Oportunitats entre homes i dones. El pla seguirà les directrius i propostes tant del IV Programa per a la Igualtat d'Oportunitats entre homes i dones de la Comissió de les Comunitats Europees, com de la IV Conferència Mundial sobre les dones celebrada a Beijing.

En matèries de família, tercera edat, joventut i menors, ens mantenim en la creença que esdevenen sectors sensibles de qualsevol política d'acció social, i que continuarem els programes de la conselleria, tot cercant una progressiva cohesió social dels nostres ciutadans.

Senyores diputades i senyors diputats: l'esperança col·lectiva que m'ha estat possible detectar en els quasi 90 dies de responsabilitats de Govern al capdavant de la Comunitat, és la base sobre la qual he comparegut en aquesta cambra, convençut que les propostes mestres que he exposat poden transformar-se en la matèria d'un debat de política general amb tots els grups parlamentaris; i després, tot plegat, en la resposta política que de nosaltres esperen els ciutadans de les Illes Balears.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. President.

Acabada la intervenció, se suspèn la sessió fins demà a les 12 hores, que hauran transcorregut ja les 24 hores reglamentàries. Moltes gràcies.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
